

Міністерство освіти і науки України
Державне агенство лісових ресурсів України
Національний еколого-натуралістичний центр
учнівської молоді МОН України
Волинська обласна рада
Волинський обласний еколого-натуралістичний
центр

Всеукраїнська
науково-практична
конференція
“Відтворимо ліси разом”
програма

09 квітня 2025 р.
м. Луцьк

Організатори Конференції:

Міністерство освіти і науки України, Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді, Волинський обласний еколого-натуралістичний центр за підтримки Державного агентства лісових ресурсів України та Товариства лісівників України

Формат проведення Конференції – онлайн.

Учасники конференції:

працівники установ лісового господарства, наукові та науково-педагогічні працівники закладів вищої освіти, профільних науково-дослідних установ, методисти, керівники та члени учнівських лісництв закладів позашкільної та загальної середньої освіти і освітяни.

Кожен учасник конференції гарантовано отримає персональний сертифікат учасника. За підсумками роботи конференції та за підтримки Товариства лісівників України буде виданий збірник матеріалів (в електронному та друкованому вигляді).

До конференції можна приєднатися Google Meet за покликанням:

<https://meet.google.com/xby-witj-ifq>

Регламент роботи Конференції:

09 квітня 2025 року

10⁰⁰ – 10⁰⁵ Підключення учасників конференції

10⁰⁵ – 10³⁰ Відкриття конференції

10³⁰ – 13³⁰ Виступи доповідачів

Пленарні доповіді

Вектор 1.

Роль учнівських лісництв у збереженні та відтворенні лісів.

Вектор 2.

Екологічна освіта і виховання через діяльність учнівських лісництв.

Вектор 3.

Волонтерський рух і громадська активність у сфері лісового господарства.

Вектор 4.

Перспективи розвитку учнівських лісництв в Україні та світі.

13³⁰ – 14⁰⁰ Питання-Відповіді

Підбиття підсумків

ПРОГРАМА

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ «ВІДТВОРИМО ЛІСИ РАЗОМ»

Тема конференції: : «Партнерство учнівських лісництв і лісових господарств: нові можливості для відтворення лісів і екологічної освіти».

09 квітня 2025 року

10⁰⁰ – 10⁰⁵ підключення учасників конференції. Технічне оголошення модератора.

10⁰⁵ – 10³⁰ Відкриття конференції

Вітальне слово:

Вербицький Володимир Валентинович, директор Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді МОН України, доктор педагогічних наук, професор, академік Національної академії наук вищої освіти, Голова громадської організації «Національна спілка освітян України»

Марчук Юрій Миколайович, Голова Товариства лісівників України, академік Лісівничої академії наук України, завідувач кафедри ботаніки, дендрології та лісової селекції НУБіП України

Бондаренко Олег Володимирович, голова Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування.

Матусевич Олександр Борисович, Народний депутат України, член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування.

Смаль Віктор Ігорович, голова Державного агентства лісових ресурсів України.

Болоховець Юрій Віталійович, генеральний директор ДП “Ліси України”.

Василишин Роман Дмитрович, директор Навчально-наукового інституту лісового і садово-паркового господарства НУБіП України, доктор сільськогосподарських наук, професор Академік Лісівничої академії наук України.

Рудницький Іван Львович, голова Волинської обласної військової Адміністрації.

Недопад Григорій Вікторович, голова Волинської обласної ради.

Чуприна Сергій Васильович, начальник Північно-Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства.

Бабеляс Борис Павлович, т.в.о начальника Північно-Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства.

Рибчинський Олександр Павлович, голова Волинської обласної організації «Товариство лісівників України»

Матвіюк Наталія Василівна, начальниця управління освіти і науки Волинської обласної державної адміністрації.

Мирка Володимир Васильович, директор Черемського природного заповідника

10³⁰ – 14⁰⁰ Виступи доповідачів:

ВЕКТОР 1. РОЛЬ УЧНІВСЬКИХ ЛІСНИЦТВ У ЗБЕРЕЖЕННІ ТА ВІДТВОРЕННІ ЛІСІВ

Роль учнівських лісництв у збереженні та відтворенні лісів

Світлана Савченко, керівник Скулинського учнівського лісництва Волинського обласного еколого-натуралістичного центру Волинської обласної ради при Скулинському ліцеї Колодязненської сільської ради Волинської області.

Роль учнівських лісництв у збереженні та відтворенні лісів.

Вікторія Романенко, завідувача сільськогосподарським відділом комунального закладу «Кіровоградський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді»»

Роль учнівських лісництв у збереженні та відтворенні лісів

Ангеліна Грибанова, вихованка учнівського лісництва «Юні друзі лісу»
Маценко М.М., заступник директора з навчально-виховної роботи ,педагог-наставник учнівського лісництва Сумівської філії Війтівського ліцею Бершадської міської ради, Гайсинського району Вінницької області

Практична діяльність учнівських лісництв віж теорії до результатів

Василь Лубів, провідний інженер лісових культур сектору відтворення лісів відділу лісового господарства і відтворення лісівфілії «Карпатський лісовий офіс» ДП «Ліси України»,
Любов П'ятковська, вчитель географії Сопівського ліцею Сопівський ліцей Печеніжинської селищної ради Коломийського району Івано-Франківської області

Роль лісу в навчально-виховній роботі Лугинського ліцею

Олександра Бовсуновська, учениця 10 класу, **Тетяна Бовсуновська** вчитель української мови, **Юрій Каленюк**, вчитель біології Лугинського ліцею Лугинської селищної ради Коростенського району Житомирської області

Біорізноманіття та його охорона, вклад молоді

Тетяна Горбач, вчитель біології та хімії Сухополов'янський ліцей Сухополов'янської сільської ради Чернігівської області

Використання птахів для екологічного відновлення лісів Волині: поширення насіння, біорізноманіття та створення безпечних зон для їхнього існування

Владислав Омельчук, студент Луцької філії вищого приватного навчального закладу львівського медичного фахового коледжу «Монада» Волинської області

Роль учнівських лісництв у збереженні та відтворенні лісів.

Лісовідновлення як пріоритет учнівських лісництв

Колядюк Олена,керівник гуртка «Юні лісівники» Волинського обласного еколого-натуралістичного центру Волинської обласної ради

ВЕКТОР 2. ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА І ВИХОВАННЯ ЧЕРЕЗ ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВСЬКИХ ЛІСНИЦТВ

Екологічна освіта і виховання через діяльність учнівських лісництв

Людмила Шептур, вчитель основ здоров'я, керівник Любешівського шкільного лісництва від Волинського обласного еколого-натуралістичного центру Волинської обласної ради при опорному закладі загальної середньої освіти Любешівський ліцей

Екосистема лісу як інтерактивний навчальний простір

Олена Гнибіда, секретар Комарської сільської територіальної громади Волноваського району Донецької області

Значення лісів для екосистеми

Цвітана Андрущенко, вчитель Снігурівського ліцею №3 Снігурівської мвської ради Баштанського району Миколаївської області

Виховання екологічної свідомості особистості через діяльність учнівських лісництв

Лариса Хлус, заступник директора з навчально-методичної роботи, **Валентина Кузьмінська**, методист комунального закладу «Чернівецький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді».

Екологічна освіта і виховання через діяльність учнівських лісництв

Мефанік Наталія, керівник гуртка Маневицький центр творчості дітей та юнацтва Волинської області

Екскурсії за програмою “Екологічними стежками рідної України” як зразок екопросвітницької роботи серед учнівської молоді, в тому числі дітей з ООП

Олена Войтенко, асистент учителя ЗЗСО Лиманського ліцею №4 Лиманської міської ради Донецької області

ВЕКТОР 3. ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ І ГРОМАДСЬКА АКТИВНІСТЬ У СФЕРІ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА.

Від насіння до могутніх дубів: відновлення лісів Донбасу спільна справа

Анна Данильченко, керівник гуртка ДОЕНЦ, учитель біології і хімії Костянтинівського ліцею №9 Костянтинівської міської ради Донецької області

Екологічна освіта і виховання через діяльність учнівських лісництв. Формування екологічної свідомості молоді

Наталія Петрик, керівник гуртка Волинського обласного еколого-натуралістичного центру Волинської обласної ради

ВЕКТОР 4. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ УЧНІВСЬКИХ ЛІСНИЦТВ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Спільна справа заради майбутнього лісів: 40 років плідної співпраці

Вікторія Пустирьова, директор, **Валерія Швець**, заступник з навчально-виховної роботи, **Анна Вітренко**, педагог-організатор, комунального закладу «Утківський ліцей» Мереш'янської міської ради Харківської області

Екологічна освіта і виховання через діяльність учнівських лісництв. Формування екологічної свідомості через діяльність роботи

Цуманського учнівського лісництва

Світлана Федорова, керівник Цуманського учнівського лісництва Цуманського ліцею Цуманської селищної ради Волинської області

Ліс – як природня лабораторія для освіти: науково-дослідницька діяльність учнівських лісництв

Інна Курилюк, керівник Замшанівського учнівського лісництва Замшанівського ліцею Забродівської сільської ради Ковельського району Волинської області

13⁰⁰ – 13³⁰ Питання-Відповіді

Підбиття підсумків

ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА І ВИХОВАННЯ ЧЕРЕЗ ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВСЬКИХ ЛІСНИЦТВ

Однією із традиційних форм залучення учнівської молоді до охорони природи є учнівські лісництва. Мета їх створення - плекати у дітей дбайливе ставлення до природи, розширювати і поглиблювати знання у галузі природничих наук, формувати практичні уміння та навички ведення роботи у лісовому господарстві. Відчутну роль відіграють ці трудові об'єднання і як осередки профорієнтації.

Волинський обласний еколого-натуралістичний центр координує в області роботу 35 учнівських лісництв.

Програми, за якими працюють шкільні лісництва, поєднують теоретичні заняття із практичною діяльністю. Юні лісівники збирають насіння дерев та кущів, лікарські рослини, створюють шкільки, в яких вирощують посадковий матеріал, висаджують ліс та доглядають за ним, вчаться застосовувати біологічні методи боротьби із шкідниками лісу. Школярі насаджують дерева на схилах ярів, берегах ставків і річок, ведуть облік рослин і тварин, беруть їх під свою охорону, виготовляють, розвішують шпаківні та годівниці для птахів, влаштовують підгодівлю тварин взимку, проводять дослідницьку роботу.

З року в рік удосконалюється робота учнівських лісництв. В умовах воєнного стану Волинським обласним еколого-натуралістичним центром Волинської обласної ради спільно з лісівниками на базі Нуйнівського ліцею Сошичненської сільської ради за участю Нуйнівського учнівського лісництва, відбулося відкриття екологічного простору навчання і відпочинку "Зелений клас". Це подія, яка символізує важливий крок у розвитку освіти та еколого-натуралістичного напрямку. Під час заходу учасники висадили алею з туй, яка стала символом майбутньої Перемоги України. Це не тільки символічний жест, але й обіцянка юних лісівників працювати над збереженням та розвитком нашого довкілля.

Також 18 вересня 2023 року відбулося відкриття нового шкільного лісництва «Green Forest» на базі Нововолинського ліцею №9 Нововолинської міської ради. Під час відкриття була підписана угода про співпрацю між Волинським обласним еколого-натуралістичним центром Волинської обласної ради, Нововолинським ліцеєм №9 Нововолинської міської ради та філією «Володимир-Волинське лісомисливське господарство» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ». Варто зазначити, що випускники учнівських лісництв пов'язують своє професійне життя з лісовою галуззю.

Незважаючи на складнощі, які зараз переживає наша Україна ми працюємо, ми діємо!

Серед кращих шкільних лісництв 2023 року слід відмітити роботу: Любешівське шкільне лісництво Любешівської селищної ради (керівник Шептур Людмила Степанівна); Скулинське шкільне лісництво Колодяжненської сільської ради Ковельського району (керівник Савченко Світлана Миколаївна); Ратнівське шкільне лісництво Ратнівської селищної

ради (керівник Авер'янова Тетяна Анатоліївна); Замшанівське шкільне лісництво Забродівської сільської ради (керівник Курилюк Інна Петрівна); Маневицьке шкільне лісництво Маневицького центру творчості дітей та юнацтва (керівник Мефанік Наталія Вікторівна); В'язівненське шкільне лісництво Волинського обласного еколого-натуралістичного центру Волинської обласної (керівник Петрик Наталія Іванівна); Цуманське шкільне лісництво Цуманської селищної ради (керівник Федорова Світлана Анатоліївна).

Протягом 2024 року учнівськими лісництвами виконано наступну роботу:

- проведено трудові акції «Створюємо ліси разом», «Посади дерево»;
- проведені екологічні рейди «Чисті узбіччя»;
- провели агітаційну роботу та виготовили агітаційні листівки «Збережемо первоцвіти», «Ні – штучним квітами», «Не пали сухостій! Не губи життя» та інші;
- робота у розсадниках;
- розвішування на деревах шпаківень та годівниць;
- операція «Розчисти джерело»;
- екологічне свято «День Землі»
- долучалися до проєктів «Первоцвіти», «Віримо. Діємо!» , «Окопна свічка для воїна»;
- участь у профорієнтаційних зустрічах.

У рамках виконання екологічної ініціативи Президента «Зелена країна» Волинським обласним еколого-натуралістичним центром Волинської обласної ради спільно з Волинською обласною організацією Товариства лісівників України з членами учнівських лісництв було проведено цикл заходів до Міжнародного дня лісу, а саме: online конференція «Традиції та інновації у лісовідновленні»; на базі Колодяжненської територіальної громади проведено екологічний івент, який включав майстер-класи, інфо-коучинг, тренінг та посадку хвойних дерев; екологічний квест «Лісове меморі».

Впродовж 2024 року за фінансової підтримки Товариства проведено обласний зліт шкільних лісництв (залучено 4350 грн.) та Всеукраїнський зліт юних лісівників в онлайн форматі. Залучено на подарунки переможцям 100 тис.грн.

На базі Волинського обласного еколого-натуралістичного центру функціонує обласна природнича школа секції «Мала лісова академія». Заняття секції відбуваються щотижня в онлайн-форматі, що, втім, не перешкоджає забезпеченню слухачів повноцінним обсягом знань. У рамках роботи з вихованцями організовуються онлайн-екскурсії, лекції, практичні заняття, захисти наукових проєктів, а також інтерв'ю з провідними фахівцями у сфері лісового господарства.

Особливу увагу приділено налагодженню ефективної взаємодії між шкільними лісництвами та закладами вищої освіти. Волинський обласний еколого-натуралістичний центр виступає координатором у цьому процесі, сприяючи налагодженню партнерських зв'язків, організації спільних заходів і забезпеченню наступності в екологічній та лісівничій освіті. Завдяки співпраці з Шацьким лісовим фаховим коледжем, Волинським національним університетом імені Лесі Українки та Луцьким національним технічним університетом вихованці шкільних лісництв мають можливість долучатися до профорієнтаційних заходів, науково-практичних конференцій, екскурсій і тематичних занять за участі викладачів та студентів цих закладів. Така співпраця формує у школярів цілісне уявлення про майбутню професію, стимулює інтерес до наукових досліджень і сприяє свідомому вибору фаху в галузі лісового господарства та природоохоронної діяльності.

У жовтні команда Скулинського учнівського лісництва представляла Волинь на Всеукраїнському зльоті шкільних лісництв де вибороли I місце.

В умовах воєнного стану учнівські лісництва Волині продовжують активно виконувати свою роботу. Акценти їхньої діяльності - поглиблення теоретичних знань вихованців, проведення просвітницької та дослідницької роботи з основ лісівництва. Практична робота юних лісівників в більшості регіонів здійснюється в межах населених пунктів закладів освіти.

Контактна інформація:

Адреса ВОЕНЦ: м. Луцьк, вул. Ківерцівська, 9б; електронна адреса voenc17@ukr.net; сайт: <http://voenc.lutsk.ua>